

Maa-aines- ja ympäristölupa, Metsähallitus Metsätalous Oy, Livo Pudasjärven valtionmaa, Tervatöyräs, Pudasjärvi

OULYMP 27.02.2025 § 9
3559/11.01.00/2024

Asia

Metsähallitus Metsätalous Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus maa-ainesten ottamiseen, murskaamiseen ja välivarastointiin Pudasjärven kaupungin Livon kylälle tilalle Livo Pudasjärven valtionmaa 615-893-10-3.

Hakija

Metsähallitus Metsätalous Oy
Kauppatie 19-21
93400 Taivalkoski
y-tunnus 2752751-5

Asian valmistelija

Nina Keränen, ympäristötarkastaja, p. 040 1865 409

Luvan hakemisperuste

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 alakohdan e mukaan luvanvaraista toimintaa on tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Toimivaltainen viranomainen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen 2 §:n kohdan 6 b perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Asian vireilletulo

Yhteislupahakemus on jätetty 11.11.2024 ja sitä on täydennetty 13.12.2024, 16.12.2024, 31.12.2024 ja 7.1.2025. Hakijaa on pyydetty täydentämään hakemusta muun muassa lähimmän asuintalon, pohjavesialueen ja yksityisen luonnonsuojelualueen osalta, melulähteiden ja hakijan tietojen osalta sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmalla.

Alueen sijainti

Suunniteltu ottamispaikka sijaitsee Pudasjärven kaupungin Livon kylällä tilalla Livo Pudasjärven valtionmaa 615-893-10-3, noin 22 kilometriä Pudasjärven keskustasta pohjoiseen. Ottamisalueen koordinaatit ovat E: 502785 N: 7270700 (ETRS-TM35FIN).

Luvat ja sopimukset

Lupahakemuksen mukaisella alueella on aiemmin Oulunkaaren ympäristölautakunnan 20.3.2015 § 11 Metsähallitus, MT, Pohjanmaa-Kainuulle myöntämä maa-aineslupa. Lupa on voimassa 31.5.2025 saakka. Uutta lupaa haetaan siten, että ottamisalue laajenee luoteeseen. Hakija omistaa hakemuksen kohteena olevan tilan.

Alueen kaavoitustilanne ja ympäristö

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa alueella ei ole merkintöjä. Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavassa ottamisaluetta lähin merkintä on muinaismuistokohteesta.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue Jakunkangas (11615151) sijaitsee noin 3 kilometriä ottamisalueesta koilliseen. Ottamisalueen vaikutuspiirissä ei ole luonnontilaisia lähteitä, vedenottoja tai yksityistalouksien kaivoja.

Lähin vesistö, Livojoki, sijaitsee suunnitellulta ottoalueelta noin 4 kilometriä luoteeseen.

Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee noin 3,5 kilometriä ottamisalueesta koilliseen.

Lähin luonnonsuojelualue, yksityinen luonnonsuojelualue Suojakokko, sijaitsee noin 5,5 kilometriä toiminta-alueesta pohjoiseen. Lähimmät Natura-alueet ovat Soininsuo-Kapustasuo (noin 8 kilometriä länteen) ja Ohtosensuo (noin 8 kilometriä kaakkoon).

Lähin muinaisjäännös, Soidinpalo, sijaitsee noin 900 metriä suunnitellusta toiminta-alueesta pohjoiseen.

Hakemuksen mukaan ottoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa sellaisia kohteita, jotka olisivat luontotyyppin, eliö- tai kasvilajiston, muinaismuisto-, kulttuuri- tai maisema-arvon vuoksi suojeltavia.

Suunniteltavalla ottoalueella on puusto pääosin poistettu. Tieyhteys ottoalueelle kulkee Sarakyläntien ja paikallisen metsäautotieverkoston kautta. Metsähallituksen kirjanpidon mukaan Tervätöyrään vanhasta ottoluvasta (15 000 m³-ktr) on käytetty 12 700 m³-ktr joka on murskattu kokonaisuudessaan soramurskeeksi metsäautoteiden parannuskäyttöön.

Toiminnan kuvaus

Maa-aineksen otto ja murskaus

Metsähallitus Metsätalous Oy hakee lupaa ottaa noin 0,93 ha:n suuruiselta ottamisalueelta soraa ja hiekkaa yhteensä 45 000 m³-ktr viidentoista vuoden aikana. Koko suunnitelma-alueen koko on 1,7 ha. Maa-ainesten otto on tarkoitus ulottaa tasolle +150,35 (N2000), mikä tarkoittaa keskimäärin noin 4 metrin ottamissyvyyttä. Vuotuinen ottomäärä on noin 3000 m³-ktr.

Metsähallitus Metsätalous Oy on tehnyt hallinnassaan olevalle tieverkolle tieverkkosuunnitelman, jonka tavoitteeksi on asetettu tieverkon

kantavuuden parantaminen ja ylläpito. Paikallisen tieverkkosuunnitelman tavoitteiden mukaisen valmiin tieverkon jatkuva ylläpito vaatii tieverkon jatkuvaa hoitoa, ja kattava maa-ainespaiikkojen verkosto on tässä avainasemassa. 15 vuoden maa-ainesluvulla pystytään varmistamaan parempi alueittainen sijoitussuunnittelu myös tieverkon ylläpidossa.

Tervatöyrään maa-ainespaiikka sijaitsee keskeisellä paikalla Metsätalous Oy:n hallinnoimia maa-alueita, ja sen vaikutusalueella sijaitsee runsaasti Metsähallituksen omia teitä ja lisäksi suuri määrä osakkuusteitä joiden kunnostuksissa myös mahdollisesti hyödynnetään ko. paikan maa-ainesvarantoa.

Hakemuksen mukaan maa-aineksen ottamisalue kartoitetaan Trimble GNSS-paikantimen avulla. Saatava maa-aineksen määrä on laskettu Terra Modeler Field maastomalli- / massalaskentaohjelmalla. Lisäksi apuna on käytetty Maanmittaushallituksen laserkeilausaineistoa. Korkeustasona on käytetty valtakunnallista N2000 –korkeusjärjestelmää (vanha suunnitelma N60-järjestelmässä joka on 0.35 m alempi taso) eli tämän suunnitelman alin ottotaso 150.35 (N2000) vastaa vanhan suunnitelman N60-tasoa. Koordinaattijärjestelmänä on käytetty ETRS-TM35.

Maa-aineksen ottoalue merkitään maastoon puupaaluilla ennen ottotoiminnan alkua. Maa-aines jalostetaan murskaamalla eri murskelajikkeiksi ja murske käytetään lähialueilla sijaitsevan Metsähallituksen ylläpitämän metsäautotiestön rakentamiseen ja kunnossapitoon. Kun maa-aineksen ottopaikalla on toimintaa, toiminta tapahtuu viikontästä riippumatta kellon ympäri. Keskimääräinen toiminta-aika murskaamiselle sekä kuormaamiselle ja kuljetukselle on 250 tuntia vuodessa.

Murskauslaitos on siirrettävä dieselkäyttöinen kaksi tai kolme vaiheinen laitos, joka koostuu esi-, väli- ja jälkimurskaimista, hihnakuljettimista ja seuloista. Murskattava aines syötetään kaivinkoneella kumivuorattuun syöttimeen, joka annostelee materiaalin esimurskaimeen. Siitä kiviaines siirtyy edelleen kuljettimilla väli ja jälkimurskaimeen tai seulalle. Laitteistoa siirretään maa-aineksen oton edetessä kohti rintauksen suuntaa. Mahdolliset pohjavesisuojaukset rakennetaan aina jokaista sijoituskohdetta varten erikseen.

Taulukko 1. Toiminnassa käytettävät polttoaineet ja muut aineet:

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus	Maksimikulutus
Polttoöljy	15 000 l	20 000 l
Öljyt	100 l	200 l
Voiteluaineet	20 l	40 l
Vesi	5000 l	8000 l

Pölynsidontaan käytettävä vesi pumpataan metsäojista. Tällä toiminnalla ei ole hakemuksen mukaan ympäristövaikutuksia. Murskeiden varastointiajat on max. 5 vuotta. Otto-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva tukitoiminta-alue toimii varastointialueena sekä kaluston huolto- ja tankkauspaikkana.

Mahdolliset työnaikaiset hulevedet johdetaan esiselkeytyksen kautta maastoon metsäojaverkostoon ottoalueen itäpuolelle. Alueella

muodostuvien valumavesien määrä on vähäinen. Toiminnassa ei synny jätevesiä.

Toiminnassa syntyy arviolta vuodessa 500 kg talousjätettä, 20 kg akkuja ja 100 kg jäteöljyä. Talousjäte kerätään jäteastiaan ja keräyksestä laaditaan sopimus paikallisen jätehuoltoyrityksen kanssa. Akut toimitetaan pikaisesti kunnan keräyspisteeseen ja jäteöljyt kerätään lukittuun tynnyriin ja toimitetaan kunnan keräyspisteelle.

Hakemuksen mukaan toimintaa tarkkaillaan päivittäin. Toiminnan tarkkailusta kirjataan käyttöpäiväkirjaan päivittäin valmistetut tonnimäärät, aseman toiminta-aika, tuotantolajikkeet, käytetyt raaka-aineet sekä merkittävät häiriöt.

Maisemointi

Hakemuksen mukaan ottoalueen siisteydestä huolehditaan toiminnan ajan ja lopullinen ympäristön siistiminen tehdään heti ottamistoiminnan päätyttyä. Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaan kuuluviin keräilypaikkoihin.

Ylijäämä maa-ainekset käytetään soveltuvien osien alueen jälkihoitoon. Koska ottotoiminta jatkuu suoraan nykyisen ottoluvan päätyttyä (toukokuu 2025), ottoalueen maisemointi suoritetaan tulevan ottokauden (2025-2040) päätyttyä.

Ottotoiminnan päätyttyä varastoidut pintamaat levitetään ottoalueelle, ottoalueen annetaan metsittyä luontaisesti ja se otetaan metsätalousskäyttöön. Mikäli luontainen metsittyminen ei tuota tarvittavaa taimitiheyttä, alueelle istutetaan männyn taimia 1800 kpl /ha.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita syntyy arviolta 600 m³-ktr ja kantoja ja hakkuutähteitä 200 m³-ktr. Pintamaat käytetään ottamisalueiden suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin ja kannot ja hakkuutähteet kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi.

Vaikutukset ympäristöön

Hakemuksen mukaan poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle vaarallisten aineiden säiliöissä tulee olla niiden tilavuutta vastaavat, katetut suoja-altaat sekä ylitäytön estimet ja lukot. Polttoainesäiliöiden suojarakenteiden tulee olla sellaiset, ettei koneiden ja autojen tankkauksen yhteydessä öljyä pääse maaperään ja edelleen pohjaveteen. Alueella ei säilytetä työkoneita, polttoaineita ja öljyä muulloin kuin ottotoiminnan aikana sekä murskeiden kuormauksien ja kuljetusten aikana.

Hakemuksen mukaan työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- ja voiteluaineita eikä hydraulikkaneiteitä. Työkoneiden huoltotyöt suoritetaan suunnitelmakarttoihin merkityllä alueella.

Hakemuksen mukaan murskauslaitos (mobiilimurskain) liikkuu murskauksen edetessä ottoalueella joten tarvittaessa murskekasoja voi sijoittaa myös ottoalueelle. Urakoitsija sopii tilaajan kanssa kasojen sijainnista. Ottotoiminnan aikana on huolehdittava alueen siisteydestä ja

jätehuollosta. Jätteitä ei saa säilyttää siten että siitä aiheutuu naapurikiinteistöille likaantumisvaaraa. Toiminta-alueella jätteiden varastointi tulee olla jätelainsäädännön mukaista. Jätteet on varastoitava siten että mahdolliset vuodot astioista eivät aiheuta valumia maaperään:

- Poltettavat -, kaatopaikka-, vaaralliset- ja hyödynnettävät jätteet erillisissä kannellisissa jäteastioissa
- Jäteöljyt lukittavissa konteissa tai säiliöissä

Hakemuksen mukaan pääasiallinen melulähde on ottoalueella toimiva murskauslaitos joka on siirrettävä dieselkäyttöinen kaksi tai kolme vaiheinen mobiilimurskain, joka koostuu esi-, väli- ja jälkimurskaimista. Murskauslaitoksen melutaso 93-98 dB(A). Murskauksessa syntyvää melua torjutaan koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Hakemuksen mukaan alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä. Ottoalueelta vapautuvat vähäiset valumavedet ohjataan pintavalutuksena kohti itää metsäojiiin.

Taulukko 2. Päästöt ilmaan

	Päästö (t/a)
Hiukkset (sis. pöly)	2,5
Typen oksidit (NO _x)	7
Rikkidioksidit (SO ₂)	0,005
Hiilidioksidi (CO ₂)	700

Hakemuksen mukaan kaasumaisia päästöjä syntyy koneiden polttomoottoreista. Päästöt minimoidaan huoltamalla koneet säännöllisesti ja pitämällä laitteet hyvässä kunnossa. Hiukkaspäästöjen lähteitä ovat polttomoottorit sekä murskauslaitteiston pölyävät kohdat. Pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät kuten valmistettavan murskeen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, ilman suhteellinen kosteus ja tuuliolosuhteet. Pölyn leviämistä estetään olosuhteiden mukaan kastelemalla murskattava materiaali ja koteloimalla laitoksen kuljettimet ja seulat. Pölyämistä vähennetään myös pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä.

Hakemuksen mukaan toiminnan luonne Tervatöyräällä pienimuotoista joten vaikutusta ympäristöön ei ole ja toiminnan riskit ovat myös vähäisiä. Mahdolliset riskitekijät liittyvät pääsääntöisesti työkoneisiin (esim. mahdolliset vuodot). Mahdollisen vahingon sattuessa tulee tilanteen paheneminen estää ja ryhtyä toimenpiteisiin pilaantuneen maan poistamiseksi. Luvan hakijan tulee ilmoittaa välittömästi hätäkeskukseen (112), ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle.

Asian käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin verkkosivuilla 9.1. – 17.2.2025. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen lähimpien naapuritilojen omistajille.

Lausunnot

Pudasjärven Livon paliskunnalle on varattu mahdollisuus lausunnon antamiseen 17.2.2025 mennessä. Lausuntoa ei ole annettu.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut Oulunkaaren ympäristölautakunta toimielimenään toimii Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisena. Lupahakemuksen sisällöstä on keskusteltu ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajan kanssa.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan kuuleminen

Hakijaa ei ole kuultu.

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta myöntää Metsähallitus Metsätalous Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan ottamiseen ja välivarastointiin ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen Pudasjärven kaupungin Livon kylälle, tilalle Livo Pudasjärven valtionmaa 615-893-10-3.

Maa-aineslain mukainen lupa myönnetään täydennetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavin määräyksiin:

1. Maa-aineksen ottomäärä on enintään 45 000 m³ ja suunnitelma-alueen koko on 1,7 ha (ottamisalue 0,93 ha). Alueella saa murskata enintään 30 000 tonnia vuodessa alueelta peräisin olevaa maa-ainesta.
2. Maa-ainesten otto saadaan ulottaa enintään tasoon +150,35 (N2000), kuitenkin siten, että havaitun ylimmän luonnontilaisen pohjavesipinnan yläpuolelle jätetään vähintään yhden (1) metrin rikkomaton suojamaakerros.
3. Ottamisalue on merkittävä selvästi (esim. paaluin) maastoon ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkintöjä. Luvan haltijan on huolehdittava merkintöjen säilymisestä alueella.
4. Luvan haltijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista järjestettävä valvontaviranomaisen kanssa alkutarkastus ottoalueella. Tarkastuksella todetaan edellisen maa-ainesluvan lupaehtojen toteutuminen, muun muassa ottotaso ja maisemointi.
5. Luvan haltijan on nimettävä maa-aineksenotolle vastuuhenkilö, joka muun muassa osallistuu valvontatarkastuksille. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle viimeistään alkutarkastuksen yhteydessä.
6. Luvan haltijan on huolehdittava kaikkien alueella toimivien perehdyttämisestä tämän luvan lupamääräyksiin sekä riittävän tiedon

antamisesta alueella työskenteleville, maa- ja kiviainesten kuljettajille sekä muille sidosryhmille.

7. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), mikäli jäljempänä lupamääräyksissä ei muuta määrätä.
8. Alueella saa harjoittaa murskaamista sekä kuljetusta ja kuormaamista maanantaista sunnuntaihin ympäri vuorokauden.
9. Maa-ainestenotto on järjestettävä siten, että ottoalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Ottamistoiminta tulee järjestää siten, että siitä ei aiheudu vaaraa poroille, eikä haittaa poronhoidolle.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

10. Ottamistoiminta on kokonaisuudessaan toteutettava siten, että siitä ei aiheudu maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, tavanomaista enempää pöly- tai meluhaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa.
11. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta ja käytettävä sitä, jotta toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.
12. Alueelta kuorittuja pintamaita ei saa käyttää alueen täyttöihin. Muualta tuotuja tarkastamattomia ja valvontaviranomaisen hyväksymättömiä ylijäämä- tai jätemaita ei saa tuoda ottamisalueelle. Ottamisalueella ei saa säilyttää jätteitä tai käytöstä poistettuja esineitä tai materiaalia. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Vaaralliset jätteet, kuten jäteöljyt, käytetty imeytysmateriaali ja akut, tulee varastoida lukituissa, tiivispohjaisissa tiloissa. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.
13. Mikäli alueella säilytetään väliaikaisesti koneita tai polttoaineita, tulee säilytys- ja tankkausalueet tiivistää vettä läpäisemättömiksi valtioneuvoston asetuksen (9.9.2010/800) 9 §:n mukaisesti. Myös aggregaatin ja sen toimintaan kuuluvan polttonestesäiliön alusta tulee suojata asetuksen mukaisesti. Alueella ei saa käyttää vuotavia työkoneita tai laitteita, ja niiden kunto on tarkastettava säännöllisesti.

Polttoaineet on säilytettävä hyväksytyissä kaksoisvaippasäiliöissä tai yksivaippaisissa säiliöissä, jotka on sijoitettu nestetiiviiseen, katettuun suoja-altaaseen. Katetun suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan säiliön suurimman säiliön tilavuus. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestin, laponesto ja lukittava sulkuventtiili. Säiliöön törmääminen ja sivullisten luvaton käyttömahdollisuus tulee estää. Säiliöiden kunto on tarkastettava ennen niiden käyttöönottamista. Voiteluöljyt ja muut kemikaalit on varastoitava lukittavissa, tiivispohjaisissa tiloissa.

14. Murskauslaitteiston alusta tulee suojata tiiviiksi siten, että mahdolliset päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen estetään. Alueella on oltava helposti saatavilla riittävästi soveltuvaa imeytysainetta, esimerkiksi turvetta tai imeytysmattoja. Mahdolliset maahan joutuneet poltto- ja voiteluaineet on poistettava viipymättä ja ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle.
15. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kastelemalla. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä pölyntorjunnasta.
16. Maa-aineskaivantojen rintauksiin ja varastokasoihin voi asettua pesimään törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN). Muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen pesintäkauden aikana on kielletty.

Kaksi vuotta ennen lupakauden päättymistä alueelle tulee tehdä tarkastus, jossa selvitetään jatkosuunnitelmat ja mahdolliset poikkeukselliset maisemointitarpeet. Tarkastuksessa selvitetään mm. tarve mahdollisten törmäpääsky-yhdyskuntien säilyttämiseen.

Häiriöt ja poikkeukselliset tilanteet

17. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista tai päästöistä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisen lisäksi valvontaviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Ympäristövahingon tapahtuessa tai vahingon vaaran uhatessa toiminnanharjoittaja on velvollinen ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Tarkkailu ja raportointi

18. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava mahdollisia öljyvuotoja, sekä melun ja pölyn leviämistä ympäristöön. Murskauslaitoksen sekä muiden laitteiden ja koneiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Mikäli havaitaan vaurioita, jotka saattavat johtaa päästöjen syntymiseen, on puutteet korjattava välittömästi.
19. Toiminnasta on pidettävä työmaakirjaa, joka on pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Toiminnasta on ilmoitettava helmikuun loppuun mennessä seuraavat tiedot valvontaviranomaiselle:
 - käyttövuorokaudet ja kellonajat toiminnoittain
 - murskatun kiviaineksen määrä ja laatu
 - toiminnassa syntyneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja toimituskohde
 - käytetyn polttoaineen laatu ja kulutus

- ympäristön kannalta merkittävät häiriö- ja poikkeustilanteet ja korjaavat toimenpiteet

20. Luvan haltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava valvontaviranomaiselle edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus on tehtävä myös silloin kun ottotoimintaa ei ole ollut. Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisesti Notto -rekisteriin. Lomake löytyy osoitteesta <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/>, sivuston palveluluettelosta kohdasta Maa-aineksen otto / MAL 23a §:n mukainen ilmoitus maa-aineksen otosta.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

21. Ottamistoiminta on järjestävä siten, että maisemointitöitä päästään toteuttamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ottamisalueen reunat on luiskattava riittävän loiviksi ja vaihtelevin kaltevuuksin (vähintään 1:3) ja muotoiltava maiseman mukaisesti ympäristöön soveltuvaksi. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti ja täydennysistutetaan tarvittaessa. Ottoalueen jälkihoito on tehtävä ympäristöhallinnon ohjeen (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30) periaatteita noudattaen sisältäen alueen siistimisen, muotoilun, reunojen luiskaamisen, aluskasvillisuuden palauttamisen sekä metsittämisen.
22. Toiminta-alue on siistittävä ja saatettava toiminnan päättyessä asianmukaiseen kuntoon siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Alueelle ei saa jäädä varastokasveja eikä jätteitä.
23. Toiminnan olennaisista muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Mikäli ottamistoiminnan aikana ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle.
24. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Mikäli luvan haltija menee konkurssiin ja pesä jatkaa ottotoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle tai siirtää lupa 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta toiselle haltijalle. Ellei ilmoitusta tai siirtoa ole tehty, lupa raukeaa ja viranomaisen teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta. (MAL 13a §).
25. Maa-ainesten ottamisen tai lupa-ajan päättyessä luvan haltijan on järjestettävä alueella lopputarkastus, johon kutsutaan valvontaviranomainen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen edustaja.

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Maa-ainesten ottaminen ja murskaus toteutettuna lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti täyttää maa-ainelain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä. Ottaminen tai sen järjestelyt eivät ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toimittaessa täydennetyn hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti Metsähallitus Metsätalous Oy:n maa-ainesten otto- ja murskaustoiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ennalta arvioiden toiminnasta ei aiheudu kyseisellä sijoituspaikalla ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tai naapuruuksuhdelain 17 §:ssä mainittuja seurauksia.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on ottamissuunnitelman liitteenä. Siinä on esitetty tarpeelliset tiedot toiminnassa syntyvistä kaivannaisjätteistä, niiden varastoinnista ja hyödyntämisestä.

Alueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa eikä toiminnalle ole muutoinkaan kaavallisia esteitä.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineksen ottomäärä, ottamisalue, ottotaso ja vuosittainen murskausmäärä ovat täydennetyn hakemuksen mukaiset. Edellytetyt velvoitteet ovat tarpeen maa-ainesten oton haitallisten vaikutusten minimoimiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi. (määräykset 1-2)

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene luvanmukaisen ottoalueen ulkopuolelle. Ottamisalueelle tulee merkitä riittävä määrä kiinteitä korkotasoja, jotta maa-aineksen ottamisen etenemistä voidaan seurata. (määräys 3).

Alkutarkastus on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi (määräys 4).

Valvonnan ja tiedonkulun varmistamiseksi yhteyshenkilön tiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Alueella toimivien perehdyttäminen ja tiedon kulun varmistaminen ovat osa ennalta varautumista. (määräys 5 ja 6).

Valtioneuvoston asetuksella (800/2010) on säädetty kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista, joita toiminnassa on aina noudatettava, ellei lupapäätöksessä ole edellytetty tiukempaa ympäristönsuojelun tasoa. Toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaiset. (Määräykset 7 ja 8)

Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 12 §:n mukaan ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. Ottamisalue sijaitsee poronhoitolain mukaisella poronhoitoalueella. Ottamistoiminta tulee järjestää siten, että siitä ei aiheudu vaaraa poroille, eikä haittaa poronhoidolle. (määräys 9).

Määräykset 10, 13, 14 ja 22 on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käytökelpoista tekniikkaa (määräys 11).

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti luvassa on annettava tarvittavat määräykset mm. jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä. Jätehuolto tulee toteuttaa asianmukaisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu maaperän pilaantumista, alueen roskaantumista eikä muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle. (Määräys 12)

Lupamääräys 15 on annettu, jotta toiminnasta aiheutuva haitta ympäristölle olisi mahdollisimman vähäinen. Toiminta kokonaisuudessaan on järjestettävä sellaiseksi, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n mukaisesti rauhoitettujen eläinlajien yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen; pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen sekä yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklinän kannalta tärkeillä paikoilla on kiellettyä (lupamääräys 16).

Määräyksellä 17 varmistetaan tiedonkulku ja riittävän nopeat korjaavat toimenpiteet tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua suurta haittaa.

Toiminnan tarkkailuvelvoite ja mahdollisesti syntyvien laitevikojen yms. vaurioiden välitön korjausvelvoite on annettu sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu suoria valumia maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen (määräys 18).

Lupamääräykset 19 ja 20 on annettu tiedonsaannin turvaamiseksi sekä valvonnan järjestämiseksi. Raportointitietojen perusteella voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta suhteessa annettuihin määräyksiin.

Jälkihoitoon liittyvät määräykset on annettu maa-ainesten ottamisen aiheuttamien maisema- ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. Toiminnan lopettamisesta ja lopputarkastuksesta koskevalla määräyksellä halutaan varmistua siitä, että alueella on tehty tarvittavat toimet alueen tulevaa käyttöä varten. Tarkastuksella varmistetaan mm. se, että toimintoihin liittyneet ympäristöriskit on poistettu ja alue on siistitty. (määräykset 21, 23 ja 25).

Maa-ainelain 13 a §:n mukaan jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Maa-ainelain 16 a §:n mukaan jos luvan haltija on asetettu konkurssiin eikä lupaa kuuden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta ole 13 a §:n mukaisesti siirretty toiselle tai konkurssipesä ole ilmoittanut jatkavansa luvan tarkoittamaa toimintaa, lupaan perustuva

oikeus maa-ainesten ottamiseen raukeaa ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-ainemäärän osalta. (määräys 24).

Lupa maa-ainesten ottamiseen on mahdollista myöntää maa-ainelain 10 §:n mukaan määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin aineiden ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Tässä tapauksessa Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että edellytykset täyttyvät ja lupa voidaan myöntää 15 vuodeksi.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 28.2.2040 saakka, johon mennessä kaikki ottamisaluetta koskevat jälkihoitotyöt on suoritettava.

Tällä päätöksellä kumotaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 20.3.2015 § 11 Metsähallitus, MT, Pohjanmaa-Kainuulle myönnetty maa-ainelupa.

Päätöksen täytäntöönpano

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi (MAL 21 § ja YSL 198 §).

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39-40, 42-45, 47 a, 48-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83-87, 96, 111-114, 123, 167-170, 190-191 ja 205 § ja liite 1.
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, ja 11-15 §.
Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3-7, 10-16, 19-21, 23a ja 23b §.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4 ja 6-9 §.
Jätelaki (JL 646/2011) 1, 6, 8, 12-13, 17, 28-29, 72, 91, 118-123 ja 126 §.
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §.
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 70 §.
Oulunkaaren ympäristölautakunnan (25.4.2024 § 28) hyväksymä maksujen määräytymisperusteet.
Hailuodon, lin, Kempeleen, Lumijoen, Oulun ja Pudasjärven jätehuoltomääräykset, Oulun seudullinen jätehuoltojaosto 15.09.2022 §11.

Vakuus

Luvan haltijan tulee jättää Oulunkaaren ympäristölautakunnalle lupamääräysten noudattamiseksi 24.4.2024 § 28 maksutaulukon mukainen vakuus (MAL 12 §). Vakuus on 1500 € ottamisalueen hehtaaria kohti, lisättynä 0,04 € hyväksytyn kokonaisottomäärän jokaista kuutiota kohti. Vakuuden määrä lupamääräysten noudattamiseksi on:
 $0,93 \text{ ha} \times 1500 \text{ €/ha} + 45\,000 \text{ m}^3 \times 0,04 \text{ €/m}^3 = 3195 \text{ €}$

Vakuuden on oltava voimassa vähintään 31.8.2040 saakka. Oulunkaaren ympäristölautakunnalla on kustannustason oleellisesti muuttuessa oikeus tarkistaa vakuuden suuruus.

Maa-aineslupamaksu ja sen perusteet

Lupahakemuksen käsittelymaksu

Tämän maa-aineslupan käsittelymaksu on

495,00 € + (1785,00 – 535,50) € = **1744,50 €**.

Maksuissa noudatetaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 25.4.2024 § 28 vahvistamia maksuperusteita, jonka mukaan maa-ainesluvan käsittelymaksu on hakemuksessa esitetyn tilavuuden mukaan 11,00€ / 1000m³, kuitenkin vähintään 410,00 € ja enintään 5420,00 €. Yhteisen maa-aines- ja ympäristöluvan käsittelymaksu lasketaan maa-aines- ja ympäristölupataksan mukaan. Maa-ainesluvan maksuun lisätään ympäristölupataksassa kyseiselle toiminnalle määrätty maksu, johon on tehty 30 % alennus.

Valvontamaksu

Lisäksi luvan haltijan on maksettava jälkihoitotöiden hyväksymiseen saakka voimassa olevan taksan mukainen maksu, joka luvan myöntämishetkellä on 7,97 €/1000 m³, kuitenkin vähintään 345 euroa ja enintään 4120 euroa. Yhdistetyn maa-aines- ja ympäristölupakohteen (ns. yhteislupakohde) valvontamaksu on edellä mainittu vuosittainen valvontamaksu ja lisäksi 275 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä säädetyllä julkisella kuulutuksella (MAL 19 § ja YSL 85 §).

Ote pöytäkirjasta:

Metsähallitus Metsätalous Oy
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pudasjärven Livon paliskunta

Ympäristöjohtajan päätösesitys

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.